

[Gunnar Fog-Petersen.]

se herom. Det synes jeg er lidt betænkeligt, og jeg vilde ønske, at Lovforslaget kunde blive mere klart paa dette Punkt.

I øvrigt vil jeg anbefale Lovforslaget til Udvalgsbehandling og til en velvillig Udvalgsbehandling. Jeg tror, at Kravet om, at der fra Lovgivningsmagtens Side gribes ind paa dette Omraade, er saa stærkt i vor Tid, at det er nødvendigt, at Rigsdagen tager Stilling og en positiv Stilling dertil.

Godskesen: Det er jo et nyt og vanskeligt Omraade, som Lovgivningsmagten her staar i Begreb med at betræde, og det er klart, at der maa udvises den største Forsigtighed. Jeg er derfor ogsaa ganske enig i de Udtalelser, der findes i Folketingets Udvalgsbetænkning om, at man ikke bør anvende de Foranstaltninger, her er Tale om, som Straf, og ligeledes i, at de ikke bør anvendes som Racehygiejne. Racehygiejens Omraade er endnu for lidet gennemarbejdet til, at man kan skride til saadanne Foranstaltninger. Skal der være Tale om Indgreb, maa Berettigelsen dertil støttes paa Hensynet til den enkelte og hans Forhold til Samfundet, det vil sige paa humant og socialt Grundlag. Det er ogsaa den Ramme, Lovforslaget anlægger, og jeg tror, at paa dette Grundlag er det berettiget at skride ind. Jeg støtter mig i den Henseende til den stærke og enstemmige Tilslutning, som Lovforslaget har faaet fra de virkelig sagkyndige, Læger, Jurister og Fængselsfolk. Jeg vil altsaa kunne tiltræde Lovforslagets Grundtanke. Men med Hensyn til Udførelsen tror jeg, der er en væsentlig Forskel mellem § 1 og § 2, saaledes som den højtærede Minister allerede saa bestemt har fremhævet.

I § 1 er det bærende den paagældendes egen Villie, Indgrebet sker paa Grundlag af et Ønske fra hans Side med Tilslutning af en Læge. Angaaende § 2 maa det derimod siges, at Indgrebet sker uden den paagældendes Villie. Vel nævnes det i § 2, at der, saa vidt det er muligt, skal skaffes den paagældendes Tilslutning; men da der er Tale om psykisk-abnorme Personer, kan man ikke betragte denne Tilslutning som en virkelig Villiesakt.

Hvad § 1 angaar, tror jeg, det er rigtigt at give denne Adgang til Indgreb, men det

vilde i og for sig tiltale mig mest, om man overlod Afgørelsen til den paagældende enkelte i Samraad med Lægen. Det gør man jo, naar der er Tale om at hjælpe en Person overfor fysiske Lidelser, hvor Operationen altsaa sker paa medicinsk Grundlag. Paa dette Grundlag kan man foretage de mest indgribende Operationer: Amputationer, Trepanationer, uden Henvendelse til det offentlige. Jeg vilde mene, at man kunde gaa den samme Vej, naar der er Tale om at hjælpe den paagældende over Følgerne af en psykisk Defekt, saa meget mere som det psykiske altid bundes i det fysiske. Jeg tror ikke, der vilde blive Tale om Misbrug. Men paa den anden Side vil det, at Statsmagten holder sig tilbage og overlader det til den paagældendes og Lægens Afgørelse, medføre den ganske betydelige Fordel, at det saa kunde gaa af privat, den paagældende Mand eller Kvinde kunde lægge sig ind paa Lægens Klinik og der behandles med den størst mulige Diskretion. Naar Handlingen foretages paa det Grundlag, som Lovforslaget foreskriver, kan det ikke undgaas, at det vil blive bekendt. Naar en saadan Sag skal gaa gennem flere Kontorer, vil der blive snakket om den. Som bekendt er der mange Mennesker, der har stor Lyst til at blande sig i andres private Forhold, og der er ikke Tvivl om, at der vil blive snakket en Del i de forskellige Kredse. Det kan blive en efter Omstændighederne ganske følelig Ubehagelighed for den paagældende. Imidlertid har den højtærede Minister nu foreslaaet, at Indgrebet skulde begrundes ved en Tilladelse fra det offentlige. Jeg ser jo vel, at der heri ligger en Garanti for, at Indgrebene i alle Tilfælde er vel begrundede, og jeg skal derfor, skønt jeg i og for sig personlig vilde føle mig mere tiltalt af det andet, ikke modsætte mig, at § 1 beholder den Affattelse, den har faaet i Justitsministerens Forslag og under Behandlingen i det andet høje Ting.

Hvad § 2 angaar, kan der ikke være Tvivl om, at det er et meget alvorligt Indgreb, man gør overfor den paagældende, og jeg ser ikke bedre, end at Samfundet paatager sig et stort Ansvar ved at gøre den Slags Indgreb overfor en Borger uden hans Villie. Og dette Ansvar vil blive særlig stort, dersom man tænker sig, at den paagældende atter bliver